

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, kedd 1912. december 17.

285. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Biazo 3, Wurzer ház I em.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 490.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Oktalan idegesség.

Bizonyossággal megállapítható, hogy akármennyire bonyolódottak is ezidőszert a viszonyok, a hajuknál fogva előtérbe rúgított ellentétek között nem mi vagyunk az a fél, amelynek akár igazában, akár az erejében és jövőre való kilátásaiban kétségeskednie kellene. Hogy provokálás nélkül és leghétkesebb szándékaink dacára kerültünk ellentétek közé, erről meggyőzhet bennünket ugyyszólván Európa egészének közvéleménye, amely mellettünk áll és ezáltal olyan morális súlyt kölesönöz álláspontunknak, mely fölényünket kétségtelenné teszi, ügyünkhöz való bizalmunkat pedig kell, hogy megszilárdítsa.

Am ettől a külső és egyáltalán nem kiesinylendő jelentőségű motívumtól eltekintve, a gróf Serényi Béla földművelésügyi miniszter ajkairól elhangzott kormánynyilatkozat is kézzelfoghatóan demonstrálja, hogy minden okunk megvan a saját ügyünkben a magunk erejéhez való bizakodásra. Gazdasági helyzetünk bőséges, szinte kikapadhatatlan erőforrásokon pihen, amelyek anyagi életfeltételeinket biztos alapokra fektetik. Emellett ugy Magyarország, mint a monarchia másik állama rendelkezik azzal a benső energiával, mely külső megpróbáltatások ellenében jogosulatlan idegen törekvésekkel a sikerre való alapos kilátások mellett állítható szembe.

Azután itt áll védelmünkre a hűségében kipróbált, készületében pedig a legmagasabb fokozott igényeknek is megfelelő

„A Tengerpart” tárcája.

Háboru.

Bolondul szeles éjszakák járnak. Az idők méhében valami ismeretlen, démoni erőtombol és vészjósló szennyszárga fellegekbe burkolózik a nap estendőn.

Itt lenni a tengerparton a betegek, akik máskor alig vonszolják magukat, most ijedten futkároznak egész nap, déltájban megrohannak a távirát és mohón, lángoló szemekkel hallgatják az újabb híreket. Ugy fest e za kis osztrák tengerparti fürdőeske, mint valami kereskedelmi hely. A doktorok átkozzák a táviró feltalálóját, mert a páciensek ügyet se vetnek a kurára, hanem a híreket hajszolják. . . . Egyik reggel az emeleti szomszédom ijedten újságolja: Képzeld, mi történt? Noém imegsközt valamerre, eltiint.

Nem akartam elhinni, csak akkor értem ijesztő tudatára a lesújtó valóság, mikor a kurszalónban a szikár, savószemű angol doktor megállapította, hogy a 118-as számú szoba üres. Igen, üres a fészek, nincs lakója már.

Összenéztünk igen szomorú pillantásaink keresztezték egymást. Nehéz sóhajtások, töltötték be a termet és az egész mize-

véderő, melynek súlyáról csak a közelmúltban is alkalmunk volt meggyőződni, hogy minő imponáló erővel érvényesül. Pedig azóta ez az erő sokszorososan növekedett is. Hadseregünk teljessé vált a reformoknak révén, és most olyan, hogy a bekövetkező bármilyen külső komplikációk esetében veszélyeztetett érdekeink sikeres védelmére sem határainkon kívül, sem azokon belül semminő kétséget fenn ne hagyjon.

Ilyen körülmények között a legesekélyebb okot nem látjuk arra, hogy a jövő esélyeivel szemben saját magunk és érdekeink erőteljes védelme iránt bizalmatlanok lehetnénk és hogy megmagyarázható volna az az idegesség, amely szerencsére csak izoláltan ugyan, de némely helyütt elvégre mégis mutatkozott. Megint csak a külföldre mutatunk, mely mindig a legmegbízhatóbb erő és értékmérő, különösen ha saját érdekeiről van szó és amely éppen most az első szóra 250 millió korona hitelt nyújtott nekünk. Vajjon a mai válságos viszonyok közepette, amikor a háborus lehetőség ugyyszólván hajszálon függ, amely minden pillanatban elszakadhat, ilyen tisztán megbízhatóságunkra alapított tranzakcióval élünkbe sietne-e a külföldi pénzpiac, ha nem feltétlen bizalmat érezne helyzetünk iránt és ha csak a leghitványabb kétséget is táplálná a várható eshetőségekre nézve?

A mikor a külföld páncélszekrényei ilyen könnyen és ekkora bizalommal nyílnak meg előttünk és amikor éppen a legsúlyosabb komplikációk idejére gondos előrelátással felhalmozott idegen aranykészletekből háborus kilátásaink ellenére 250 milliónyi hatalmas mennyiséget bocsátanak rendelkezésünkre, akkor az apró takarékpénztári beírás társaság fásultan, egykedvűen fogvasztotta a dinert. Látszott, hogy formai dolog ma itt az egész céco.

Mekakadt a beszéd. A távirásznak ma volt az első nyugodt napja hetek óta; a kis frakkos pikkolók nem füttyörésztek, mint máskor.

Az ötörai este üresen találta a társalgót s ma nem hallottam fel emeleti szobámba az ábrándos Beethoven-szonáták öblös, elhaló akkordjait.

Bizony keserves állapot. Félrehozom a esipkeredőt az ablakon s kinézek a vörhenyeges, nyújtózó tengerre.

A halászbárkák lampionjai bukdácsolnak odakünn az egyre erősülő homályban. Eltűnnek, meg újra fölesillanak. Vajjon mikor tűnik föl megint Noémi? A szomszédom bronchitisben szenved, a vékony tapétás falon áthallom a hörgő-köhécselését s minduntalan megzavar gondolataimban.

Hogy mi volt Noémi?
Minden! Nekem talán csak egy látomás, egy álom, amely gyakran ismétlődött meg, mindennap. Egy dévaj, cigányos lány. A zenéjéért odaadtam volna az életemet. Nem beszéltem vele soha, csak néztem. Napokon, heteken keresztül, hol a tengerparton, hol a messzi homokos sétányokon. Nem tudtam vele betelni soha. . . .
S velem együtt még vagy hatvan fia-

letek kezelésében itt-ott megnyilatkozó saját magunk iránti bizalmatlanság sokkal komolytalanabb, sporadikus jelenség gyanánt tűnik föl, semhogy tartanunk kellene annak elharapózásától, vagy okot találhatnánk ennek kézzelfogható magyarázatául, valóban csak muló idegességről lehet tehát szó, vagy elienséges kezdek által szított izgalomról, a mely néhányakat teljesen oktalanul kerített a hatalmába, de amellyel szemben a kor mány mégis szolgálatot tett az országnak, midőn komoly nyilatkozattal az ország minden polgárában fölserkentette a magában bizást és azt a megnyugtató tudatot, hogy olyan államnak vagyunk a polgárai, mely összességünk érdekeit nemcsak akarja, de képes is megvédelmezni.

Aztán nem szabad elfelednünk, hogy holmi Szerbiát — magyarul mondva — fölöstökömrre vesz be néhány ezred kemény öklü baka. Oroszország pedig? No, annak is jobb lesz esendben maradni!

PRO DOMO.

Szép és gazdag ajándékkal kedveskedett a kormány az ország tisztviselőségének. Tagadhatatlanul hoszu előkészület után, de végre humánus törvényben biztosította az állam szolgálatában megrokkant és előregedett tisztviselők végellátásának a korviszonyokhoz mért megállapítását, sőt az elhaltak hátramaradottjairól is a régihez képest sokkal méltányosabb és nemesebb bőkezűséggel gondoskodott. Hálaérzet és öröm szállta meg ezért a tisztviselősereg lelkét. Még az első koncepció nem nyújtott tal emberi rones.

Szerettük a fiatalágát, finom csengő hangját, bizalmas anyáskodását, amelyvel fedte a gondatlanokat.

Sima, ravaszkodó, diplomatikus esel-szövényeit, amelyvel kibékíté a haragosokat.

Látom az apját, a fehérruhás ősz ezredes katonai komolyságával, amint bíraskodik a hajbakapott pikkoló-gyerekek között. Látom, amint sakkozik a talján nyugalmazott teugereszkapitányyal. Szerettük ezt az egyenes lelkű öreg bácsit.

Jobban szerettem, mint az apámat, pedig csak néhány hetes ismeretség kötött hozzá. Olyan természetesnek találtam, hogy együtt legyek velük mindennap, mint-hogy a föld forog.

Most aztán megállt a föld. Nem találok a helyemet, nem izlik a dejeuner, bánt a esőzd, amelyben pedig olyan jó volt más-kor, nyújtózkodva átálmodni az alkonyatokat. Ha ötöt üt az óra, suhanó árnyak lopakodnak lefelé a vaskos szőnyegeken a esiláros, ultramarinfehlős szalonba.

Semmi szó, semmi nesz.
Nem is megyek le. Minek. Jobb nekem itt fenn hallgatnom, a szél monoton zugását, talán hoz valamit az illatából, talán hoz valamit lágy, bársonyos hangjából az Edes-nek.

ugyan általános megelégedést; többféle kíváncsi merült fel itt is, ott is; de ezek mind teljesítést nyertek, — azaz egy nem: a tanároké.

Ezek hiába mutatták ki, hogy már Mária Terézia óta élvezik a 30 éves szolgálat előnyét, hogy a tanári munka mindig nehezebbé és nem könnyebbé válik, hogy az iskola nem hivatal, hogy különösen a már szolgálatban lévő tanárok határozott jogosítványnak érzik a szolgálati idő 35 évre való felemelését, hogy az iskola nyugodt és higgadt munkálkodása ily módon veszélyeztetve van: a törvényjavaslat törvényné vált. Nem használt, hogy statisztikával bizonyították, hogy a tanárok szolgálati idejének átlaga 28 év, 7 hó és 5 nap; nem járt eredménnyel, hogy a szolgálat megkezdésének közép idejéül a 27. életévet sikerült statisztikailag megállapítani, amiből önként következik, hogy a testi és szellemi energia szokásos megroskadásának idejét az iskola nagy kárára még a 30 éves szolgálat keretén belül is eléri már a legtöbb tanár; hiába bizonygatták, hogy 210 középiskola 3000 tanárának veszélyes aggodalmaskodásától és méltó elkedvetlenedésétől féltetni lehet az egész nemzeti kultúra alapját. Hivatkoztak arra a néhány szegény ördögére, akik a jobb nyugdíj reményében 30 éven is tul szolgálnak, az uniformizálás merev elvére, a választhatóság jogának kegyetlen feltételére... És a törvényjavaslatból törvény lett.

Keserű rezignációval és hazafias elkomorodással nyugszik bele a tanárság ebbe a személyes és testületi sérelmébe. De fáj ne ki, hogy kulturális kérelmének elutasítása mellett még gáncsot is találtak ellene, mely az ország színe előtt teljesen védelem és elensúlyozás nélkül hangzott el, nem úgy, mint a postások és vasutasok meghurcolása. Ezért szüksége mutatkozik annak, hogy védelmének elmondására saját szakközlönyén kívül az inkább elterjedt napi sajtó segítségét vegye igénybe szerzte az országban, hogy általa a nagyközönség tájékoztatása céljából magát és munkáját kissé tisztábbra mosva mutassa be.

Burkoltan bár, de az a vélemény hangzott el ellenünk, hogy a kulturára fordított nagy áldozatok mimiattunk nem termettek meg gyümölcsüket. Nagy vád, melynek éle ellen védekezni igen-igen nehéz. De mégis célozni kívánunk, mint rajtunk kívül álló, munkánkat gátló és nehezítő, éppen ezért részünkről annyiszor felpanaszolt tényekre, az osztályok zsufoltságára, mire vonatkozó-

Hiszen olyan bántó odalenn a csönd, az apró filigrán kanalak csörgése.

— Egy bórás, zizegő reggelen azt mondta az angol doktor: Uraim, üdvözlő önöket az ősz bácsi, az ezredes, üdvözlő a harctérről. Megdermedtünk. Minden arc kérdőjellel változott... és Noémi? A doktor fányarul mosolygot, lemondóan intett a kezével, az is... a Noémi is. A terem sarkában egy ur lefordult a székről. A morva konyak gyáros volt, az ezredes legjobb barátja. Nagyon féltette a háborútól az öreget, no meg reménykedett a lány után...

Hát szomorú napok jöttek.

Köztük egy temetéssel. A betegek nem néztek a távirda felé többet. Az újságok fölbontatlanul heverték. Deprimált, árny emberek jöttek-mentek, sóhajtottak, átkozták a háborút, az ostoba vérontásokat, kitarással, fokozódó gyűlölettel.

Most aztán hiába nézem a halászbárkák szökdelő lampionjait, tudom, hogy nincs remény, hogy többé soha nem láthatom.

És elhalnak gondolataim. Tehetetlenül hevernek. Kandallóm vibráló lángjai csatakepeket festetnek a bársonyos fehér ablakredőkre.

.... Ah, az az ostoba háború...

Candlestick.

lag éppen most olvassuk, hogy pl. Budapest némely iskolájában 6—7 osztályban van 60-nál több tanuló, — vagy a középiskolába nem való elem oda tódulására, minek érdekes bizonyítéka, hogy az I. osztályos tanulók közül alig 42 százalék kerül fel a VIII. osztályba. Sokat lehetne beszélni e tekintetben a családi szociális nyomorainkkal összefüggő, az utca szemérmertlenségig közel férköző, a társaság teljesen soha nem ellenőrizhető befolyásáról. Mit mondjunk a protekciónról, a meg nem buktatható urfiakról, a nepotizmusról? Nem lehetne-e ide sorolni az idegességet, korunk közállapotait és a munkától való irtózás mindenféle nemeit? A mozit, a krajeáros lapokat, a mételeyező irodalmat? Végül — hiszen mindnyájan emberek vagyunk — ne hagyjuk említetlenül azt, hogy a tanári ambíció felkeltésére ugyszólván semmi dísz és anyagi előny nem kínálkozik, mert még a Széll-Wlassics-féle helyi előléptetés tervezete is kutba esett, de annál több az illetéktelen és érdemtelen kinevezések száma, hogy minden munkaszereket és kötelességteljesítést örökre megbénítsanak.

Ily körülmények között talán tisztviselő társaink is más szemmel néznek reánk, mint amelyet a parlamentben elhangzottak alapján feltételezni lehetne. Ha a tanárok ellen barátságatlan hangulat uralkodnék a nyugellátásban mutatkozó diszparitás miatt, ez igen sajnós volna. De az állami tisztviselők orsz. egyesülete kívánságunkat magáévá tette, tehát hivatalosan azonosította magát érdekeinkkel. Azon meg bizony régen tud vagyunk, hogy ebben a szegény és koldus világban egyik tisztviselő a másikra irigykedjék. Még mesterségesen se lehet ezt már felkelteni, hiszen az a 32 százalék postatisztviselő, aki 30 éven felül ment nyugdíjba, tudja, hogy nincs mit irigyelnie attól a 44% tanártól, aki szintén tovább szolgált 30 évvel, de szolgálatát jóval idősebb korban kezdte is. Egyformán kinlódunk és nyomorgunk, az egyes státusoknak ma előnyei nincsenek, legfeljebb hátrányai, közös kívánalmak azonban annál nagyobb számban vannak. Mikor sajnálta a tanárság a bíraktól és ügyészeketől azt, hogy közülük a VII. fizetési osztályon felül még 20%-nál több jut-e? Sajnálta legfeljebb azt, hogy az ő soráiból alig 3%-nak jut ki ez az előny. Tőlünk se sajnál és irigyel senki semmit. A mi előnyünk a nemzeté volt, hátrányunk — vajha! — nem lenne azé.

Mondtak még valami olyasfélét is, hogy a tanároknak évi 140 szünetnapjuk van, egyfolytában három hónappal, minek következtében „az ilyen individuumok nem igényelhetik“ a kivételes elbánást. Individuumok magában egy szó, de az itt használt kapcsolatban izléstelen és bántó kifejezéssé lett. Reflektálni reá tehát egészen felesleges, csupán a három havi, egyfolytában élvezett szünetről jelentsünk ki annyit, hogy az éppen azoknak a vesszőparipájára, akik a tanár munkájából csak a 18 tanítási órát látják, de sem a bizonyítványokról, sem a konferenciákról, sem a statisztikák lélekölő elkészítéséről, éppen így az évelői vizsgálatok és beírások lázas munkájáról nem tudnak semmit, különben kiszámítanák, hogy jun. 29-étől aug. 29-éig két hónap van csupán és nem három. Sőt a legtöbb hivatalban is legalább részben szünetnek számító vasárnapok és piros betűs ünnepek eliminálása egyenesen lehetetlenné teszi a mi 140 napos külön vakációnk meséjét. Ilyenek után tehát a fenti kifejezés is sokat veszít erejéből s ezért minden tartózkodás nélkül kerülhet e sorok alá, hogy írta egy individuum.

Ujdonságok.

—o—

— **A kormányzó itthon.** Wickenburg István gróf v. b. t. t. kormányzó, tegnap este 7 óra 58 perckor vissza érkezett Fiuméba.

— **Személyi hír.** Tauszk Ferenc dr. kir. tanácsos, egyetemi tanár tegnap Fiumén át Portoréba érkezett, hol néhány héttig marad.

— **A gyorsiró egyesület közgyűlése.** Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta a fiumei gyorsiró egyesület V. évi rendes tisztújító közgyűlését, Dénes Adolf elnöklésével. A közgyűlésen a tagok és vendégek nagy számban vettek részt. Az elnöki megnyitó után Kovács Tódor okl. gyorsiró tanár terjesztette elő az egyesület 1 évi működéséről szóló titkári jelentését, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. Azután Pölez Antal pénztáros betérjesztette a zárószámadásokat és a pénztári jelentést, amit szintén tudomásul vettek. A felmentvény megadásaután az új tisztikart egyhangulag megválasztották. — Elnök lett: Dénes Adolf, társelnök Halász Zoltán dr., alelnök Klein Ármán, titkár Kovács Tódor, jegyzők: Moskovits Sándor és Rosenwasser Henrik, pénztáros Pölez Antal, ellenőr Pártos Zsigmond, könyvtáros Moskovits Sándor. Számvizsgálók: Vajnai Lajos és Rosenwasser Henrik. A választmány 11 tagból áll. Kovács Tódor titkár évi jelentésében a helybeli sajtó szerkesztőinek köszönetet mondott, hogy az egyesület működését mindig oly lelkesen felkarolták.

— **Felolvasás Albániáról.** Patak Gusztáv, Albánia fiumei levelezője, ma este fél 7 órakor tartja felolvasását a felső leányiskola nagytermében Albániáról.

— **A tulbuzgó rendőr.** Tegnap délelőtt ismét olyan dolgot művelt egy rendőr, ami nyilvános kritika után ordit. A 129. számú rendőr letróztatta Nagy Lajost, a Forgalmi Bank szolgáját, akinek a via del Ospedale 1. számú házában volt dolga. A jelzett ház házmestere azt állította, hogy Nagy leverte a falat. Nagy kerekén visszautasította a vádat. És jött a 129. számú rendőr, aki bölcs, mint Salamon és igazságos, mint Mátyás. Nyakon csipte Nagyot és bevitte a régi laktanyában levő őrszobába. A bank egyik hivatalnok a igazolni akarta Nagyot, de a kapun sem eresztették be. Az őrtanyán jobb ügyhöz méltó buzgalommal vallották Nagyot, de emert ez semmiféle bünt nem vállalt, átkisérték a főkapitányságra. Itt természetesen nyomban szabadlábra helyezték Nagyot, mert látták, hogy egy újabb rendőri baklövésről van szó. Az ilyen esetek kapcsán önkéntelenül azt kérdezzük: mikor szűnnek meg az ilyen botrányos esetek?

— **Felmentették a merénylő testvérét.** Olvasóink előtt még bizonyára ismeretes az a revolvermerénylet, amely néhány hónappal ezelőtt a fiumei temetőben történt. Julius 21-én Pirjavetz Mátyás vendéglős és háztulajdonos temetésénél, ennek 17 éves Mátyás nevű fia revolverből négyszer a testvére, Lajosra lőtt, akit azonban a golyók csak könnyebben sebesítettek meg. A merénylő testvér a tett elkövetése után futásnak eredt s üldözőit lelövélssel fenyegette. Pirjavetz Mátyás két napig bolyongott Fiume környékén, míg a esendőri rátaláltak. Akkor, mint osztrák alattvalót, Triestbe vitték. A triesti törvényszék tegnapelőtt ítélkezett felette. A fiatal vádlott előadta, hogy bátyja mindig rosszul bánt veje s tettét pillanatnyi felindulásában követte el. Pangrazi védőügyvéd igen szép beszédet mondott védece érdekében s a törvényszék felmentette Pirjavetz Mátyást. Csúpan tiltott fegyverviselés miatt ítéltek 14 napi fogságra, amit azonban a vizsgálati fogsággal vitöltött.

— **Kisajátítási törvény a vaskartel ellen.** A bécsi „vasnap“ második napján a magyar vasfeldolgozó ipar nevében felszólt Lazarus fiumei hajóépítő vállalkozó és ar-

ról beszélt, hogy lehetne a fogvasztókat a vaskartel zsarnoki önkénye alól felszabadítani. Szerinte nincs más megoldás, mint egy modern szellemű kisajátítási törvény. Ez megszüntetné a kartel monopolisztikus helyzetét. A kartel tagjai minden feldolgozásra alkalmas ércet lefoglaltak már a maguk számára és így a kiuzsorázott vas-fogvasztók érchiány miatt, nem tudnak vas-olvasztókat létesíteni. A meeting kétnapi tanácskozás után elhatározta, hogy erélyes hangú fölrítással fordul a kormányhoz és sürgős törvényhozási intézkedéseket követel a vas olcsóbbá tételére.

— **A Nemzeti Kaszinó teaestélye.** A Fiumei Nemzeti Kaszinó táncosal egybekötött tegnapi teaestélye, már jóval élénkebb volt az elsőnél. A vasárnapi nap előző hétfőnek bizonyult a múltkor szombatonál. Minden hölgyre bőven jutott táncos és ehhez mérten a bangulat is a legélénkebb volt. Jelen volt Fiume magyar társadalmának színe-java, közel 200 személy. Dr. Vio Ferenc polgármester és dr. Vio Antal országgyűlési képviselő is ott voltak. Hat óra után a fehér terített asztalhoz ültek, ahol Melocco János dr. vigalmi bizottsági elnök és dr. Spéhar Ferenc titkár buzgalkodása folytán pazar uszonna várta a vendégeket. Az uszonna idejére megszakított táncot egy negyed 8 órakor folytatták és Zsolnay Vilmos cigányzenekara szakadatlanul húzta 9 óráig a talp alá valót. Még jóval ezután is nagyszámu közönség maradt a kaszinó barátságos termeiben.

— **Itélet a sikkasztó postás üggyében.** — A sikkasztó Jeleneich Pál postakiszti ügyében ma délelőtt volt a törvényszéken a fő tárgyalás. Jeleneich, mint megirtuk, a kézbesítendő ajánlott levelek közül felbontotta azokat, amelyekben pénz került s így módon 200 korona 90 fillérhez jutott. A címzettek nevét meghamisította, úgy hogy hosszú időn keresztül nem jöttek rá a sikkasztásokra. A címzettek azonban sorba megreklamálták az eltűnt ajánlott leveleket s úgy nyomára jöttek a sikkasztásnak. Jeleneich Pál ma azzal védekezett, hogy a leveleket elvesztette s feljebbvalóitól való féltelmében hamisította a címzettek nevét. Másrészt voltak olyanok is a körzetében, a kik átvették a pénzt, miután azonban irtni nem tudtak, őt kérték fel nevük aláírására. A károsultak ennek ellenkezőjét vallották. A postaigazgatóság egyöbbségtel megterítette kárukat. A törvényszék bűnösnek találta Jeleneich Pált a hivatali sikkasztásban s az öt heti vizsgálati fogság beszámításával egy évi börtönre, valamint a kinstárá 200 korona 80 fillér kárának megterítésére ítélte. Az ügyész és a vádlott belenyugedtek az itéletbe, a védőügyvéd felebbezett.

— **Képkiallítás.** Bihari Sándor, Ilés Antal és Némethyné Udvari Flóra jeles festőművészek több képe az abbaziai Szegő-féle szanatóriumban van kiállítva. Szabad bemenet naponta 3—5-ig.

— **A „Novara“ vízreboesátása.** A Portoróban épülő „Novara“ nevű cirkálót jövő év január havában fogják vízreboesátani. Nevezett hajó „Admiral Spaun“-nak testvérhajója kb. 3.500 tonnatartalommal. Az építési költsége kereken 10 millió koronát tesz ki. A „Novara“ vízreboesátásával felderítő cirkálóink száma négyre emelkedik.

— **A pénzeslevélhordó tévedése.** Pár hét előtt egy Mantich Borbála nevű susáki asszony címére 15 dollár érkezett Amerikából. A pénzeslevélhordó tévedésből egy Plokár Borbála nevű asszonynak adta át a pénzt. Plokár analfabéta és csak kézzel írt levelekkel ismerte el a pénzvételét. Néhány nap múlva megjelent a postahivatalban Mantich Borbála és bejelentette, hogy a neki Amerikában élő ura által avizált 15 dollárt még nem kapta meg. Utána néztek a dolognak és ekkor sült ki a tévedés.

Plokár Borbálát erre rögtön letartóztatták, de igazolás után csakhamar szabadon boesátották, mert kiderült, hogy az irtó-olvasni nem tudó asszony jóhiszeműleg vette át a pénzt, melyet ő is várt az ő szintén Amerikában levő urától. Plokár kötelezte magát az összeg visszafizetésére.

— **A Fiume—abbáziai árat korlátozása.** Az Ungaro-Croata, mint minden évben,

ezidén is a Fiume-abbáziai hajójáratokat oly módon korlátozza, hogy ugy Fiuméből, mint Abaziából az utolsó hajó este 6 órakor indul el és vissza — és ünnepnapokon is csak kedvező időjárás esetén közlekedik 7 órakor. Ünnepélyek rendezésénél este 11 órakor indul az utolsó hajó.

Kedden, esütörtökön és szombaton még 8 óra 20 perckor este is indul el hajó Abaziából Fiuméba.

— **Szerencsétlenség a robbantásnál.** A caneral-moravici Petrocha-féle kőbányában szombaton délelőtt Katics Mile 42 éves munkás vigyázatlannal bánt a dinamittal, a mely felrobbant és súlyos sérüléseket ejtett rajta. Katicsot vonaton Fiuméba szállították és a kórházban helyezték el.

— **Elítelt kereskedő.** Az amerikai porcellán poudér részvénytársaság üzleti össze kötetésben állott Gallai Gergely fiumei kereskedővel. Az összekötötés folyamán elszámolási differenciák merültek fel a társaság és Gallai között. Gallai 117 korona 57 fillért követelt a cégtől s mikor a pénzt nem kapta meg, azt irta vissza, hogy hirlapi uton fogja őket felszólítani s megrontja üzleti jó hírnevüket, ha rögtön el nem küldik neki a pénzt. A részvénytársaság erre följelentést tett Gallai ellé zsarolás vétsége miatt. Szombaton tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék. A bíróság Hérisz Tóth kir. ügyész meghallgatása után öt napra átváltoztatható száz korona pénz-büntetésre ítélte a vádlottat, de az ítélet a novella alapján felfüggesztette.

— **Elfogott katonaszökevény.** A susáki esendőrségre tegnap egy érdekes embert kísérték be. Harmickétszer volt már büntetve lopás és zsebtolvajlás miatt. Arra a kérdésre, hogyan jutott Susákra, ahonnan örökre ki van tiltva, elmondta, hogy Pólában a haditengerészetnél az „Erzherzog Max Ferdinánd“ esatahajón szolgált, de megunta az ottani életet és megszökött. A esendőrség átadta a katonai őrzületnek a szökevényt.

— **A kikötőből.** Dec. 16. Érkezett: „Teresa“ osztrák gőzös Triesztből, üresen; „Amphitrite“ osztrák gőzös Alexandriából, 2400 zsák rizsszel 1155 bál jutával, 677 zsák mirabolanoval, 1906 bál gvapottal, 100 láda narancsossal és 20 láda dohánnyal.

— **Az „Atlantica“ hajói.** — Az „Atlantica“ Tengerhajózási Részvénytársaság hajóinak mozdulatairól a következőket véltük: az „Atlantica“ gőzhajó Cardiffban rakodik Fiume részére, a „Budapest“ gőzhajó áthaladt a Dardanellakon Rotterdamba, a „Fiume“ gőzhajó megérkezett Galatzba, Rotterdam részére való rakodás céljából, a „Gróf Kázmér-Hédervár“ gőzhajó Buenos-Ayresben kirakodik, a „Gróf Serényi Béla“ gőzhajó Fiumében rakodik, a „Hannia“ gőzhajó elhaladt Konstantinápoly mellett a Dunába, a „Kossuth Ferenc“ gőzhajó kirakodik Galatzban, a „Magyarország“ gőzhajó utban van Port-Saidból Fiuméba, a „Morawitz“ gőzhajó kirakodik Rotterdamban, a „Polnay“ gőzhajó kirakodik Port-Saidban, a „Szerényi“ gőzhajó kirakodik Antwerpenben.

— **Lángban álló kikötő.** Lángtenger borította tegnap a nápolyi kikötőt. Tizenhárom ott horgonyzó szállítóhajó égett, egyetlen tüztengerré összeolvadt barátságosan szép látomással. Az egyik hajó parafinrakománya kigyulladt és ettől fogott tüzet a másik tizenkét hajó is. A tüzoltóság munkája hiábavalónak bizonyult, a hajók mind oavesztek.

„Margherita“ mozgó

Via Alessandro Manzoni 3.

Hetenként háromszor

új, fényes műsor!

Távirat — Telefon.

Kovács Gyula

az esküdtek előtt.

BUDAPEST, dec. 16. Ma délelőtt kezdődött a budapesti törvényszék esküdtbíró-sága előtt Kovács Gyula országgyűlési képviselő ügyének tárgyalása. A törvényszék épületét már kora reggel erős rendőresapat szállotta meg, a teremben pedig sok detektív helyezkedett el. A detektiveken kívül a karzatra hatvan hallgatót boesajtottak be. A tanuk között megjelent gróf Tisza István is, akire az emlékezetes június 7-iki ülésen Kovács Gyula négyszer rálőtt.

Kilenc órakor belépett a tereembe Balogh György törvényszéki elnök, Mihovich Lajos és Saly Dezső szavazóbírákkal. A vádat Sélley Barnabás képviseli, védők gyanánt pedig Polónyi Dezső és Gonda Henrik jelentek meg.

Az esküdtek kisorsolása után gróf Tisza István kéri, hogy őt, mint sértettet a tanukat megelőzőleg hallgassák ki, Polónyi Dezső védő a bizonyítás kiegészítését, több tanu kihallgatását s Ajtay Lajos és Németh Ödön egyetemi tanár orvosszakértők beidézését kéri, az ügyész pedig a zigagságügyi tanács szakértőinek kihallgatása iránt tesz előterjesztést. A bíróság a kérelmeknek nem ad helyt, mire a védő semmiségi panaszt jelent be.

Mikovich bíró felolvassa a vádiratot, miköben gróf Tisza István többször igenlőleg bólint a fejével. Majd következik Kovács Gyula kihallgatása.

Az elnök elrendeli, hogy vezessék elő a vádlottat. Az általános kérdések után:

— Megértette a vádat.

— Igen, de nem érzem magam bűnösnek.

— Figyeimzettem, hogy a perrendtartás értelmében nem köteles vallani. Ohajt vallani?

— Igen!

Elmondja ezután az urna-históriát, az ő 30 napos kitiltását, amit azért nem akart respektálni, mert házszabályellenesen hozták. A kitiltást a Ház 30 napra hozta, de Tisza István 30 ülésnapra módosította.

— Önt ezenkívül még 3 napra kitiltották.

— Az más. Ez május 23-án történt. Mikor az utcai zavargásokról rémhírek érkeztek és többen arra kérték Tiszát, hogy függesse fel az ülést, azt felelte, hogy mende-mondákra nem ad. Ő tudta, hogy a belügyi államtitkár már informálta Tiszát, felháborodott tehát és azt kiáltotta közbe: ez cinizmus. Ezért tiltották ki 3 napra.

Elmondja, hogy a merénylet előtt ott-hon volt, szülői kérelték is, hogy ne menjen fel Budapestre, de neki nem volt maradása. Budapest akkor úgy nézett ki, mintha valami idegen hatalom szállta volna meg. Már ez is nagyon elkésérítette. Elhatározta, hogy öngyilkos lesz és ezzel hívja fel a király figyelmét a magyar közállapotokra, a ki — ha meghallja, hogy egy képviselő az alkotmány eltiprása miatt öngyilkosságot követett el, bizonyára megállítja utjukban a rombolókat.

— Kinek irt Ön levelet?

— Egyet a királynak; egyet Tiszának és egyet Knerr Izidor gyomai nyomdásznak

— K iadta fel a leveleket?

— Erre nem felelek.

— Joga van hozzá.

— Meg is indokolom. Nem akarom, hogy másnak is kellemetlensége legyen. Ha az illető önmagától ide jön, az ellen nincs semmi kifogásom.

— Hogyan történt a merénylet?

— A karzaton voltam, ahol egy kis incidens történt. Ez is felizgatott, aztán elveszi-

tettem önuralmam, lerohantam és az újságírók karzatán keresztül a terembe rohantam. Csak arra emlékszem még, hogy valakit félrelöktem, hogy azontul mi történt, nem tudom.

— Mikor vette a revolvert?

— 1908-ban. Mikor a szocialisták megostromolták a lapok kiadóhivatalait.

— Mikor töltötte meg?

— Állandóan töltve volt.

Elnök: Mondta-e Ön Polónyi Géza előtt hogy lelövi Tiszát?

Kovács: Nem, ezt nem mondtam neki. Csak erősen kifakadtam Tisza ellen és azt mondtam, hogy öngyilkos leszek a parlamentben, ahonnan ennek az esetnek a híre mindenhol elmegy és a király is megtudja Tisza törvénytíprásait.

Elnök: Van-e adóssága és mennyi?

Kovács: Egyenes adósságom nincs semmi. Családomért jótállást vállaltam, de családom vagyona ezzel szemben másfél milliót ér.

Elnök: Haragszik-e Tiszára?

Kovács: Igen.

Elnök: Emlékszik-e reá, hogyan lőtt a házelnökre?

Kovács: Nem emlékszem reá.

Elnök: Megbánta-e tettét?

Kovács: Erre a kérdésre hosszabban kell válaszolnom. Gyakran tettem nagy utakat egyedül, revolvert azonban akkor sem vittem magammal, ha sok pénz volt is nálam. Pedig ez sokszor megtörtént. Családom folyton unszolt, hogy tartsak magamnál pisztolyt, de én sohasem vettem magamhoz, mert nem lövök emberre, sőt alulra sem. Egyszer vadásztam életemben és mikor lelőttem az 1 és utolsó vadat, annyira megsajnáltam a vergődő, vérző állatot, hogy azóta egyáltalán nem is vadászom. Nem tudom tehát megmagyarázni, hogyan lehettem ez esetben emberre.

Elnök: Emlékszik-e, hogy a szanatóriumban azt kérdezte, él-e Tisza?

Kovács: Nem emlékszem, bár azt mondják, hogy mindenkitől ezt kérdeztem.

Ezután az elnök felolvastatja Kovács Gyulának a királyhoz írt levelét, majd kihallgatják dr. Alföldy Bélát a képviselőház orvosát, aki elmondja, hogy milyen állapotban találta Kovácsot. Dr. Alföldy után kihallgatják

gróf Tisza Istvánt, aki elmondta a június 7-iki ülés lefolyását. Epen akkor — úgy mond Tisza — mikor eltávolítottam a zajongó és csendzavaró ellenzéket és belefogtam a határozat enunciációjába, észrevettem, hogy az újságírók páholyából egy ellenzéki képviselő ugrott át a terembe. Rögtön ezután ezt kiáltotta: „Van itt még egy ellenzéki képviselő!” majd négyszer reám lőtt.

Ügyész: Határozottan emlékszik-e reá Excellenciád, hogy Kovács célzott?

Tisza: Igen emlékszem, célzott és gyors egymásutánban lőtt.

Ügyész: Ha az elnöki emelvény fel nem fogja, hová furódtak volna a golyók?

Tisza: Az első két golyó nem talált, a harmadik lövés jobbra ment volna el, a negyedik pedig feltétlenül az altestembe furódik.

Elnök: Hord-e Excellenciád magánál revolvert?

Tisza: Nem viselek soha és most sincs nálam.

Elnök: Kivánta-e a vizsgálóbíró előtt a vádlott megbüntetését?

Tisza: Közvadról lévén szó, az én óhajom nyilvánítását csak privát ember kívánságának lehetett volna tekinteni.

Gróf Tisza után következett Polónyi Géza kihallgatása.

Polónyi Géza elmondja, hogy pár nappal az öngyilkosság előtt nála járt Kovács Gyula, aki elmondta neki, hogy öngyilkosságot fog elkövetni a parlamentben. Láta, hogy rajongóval áll szemben, akit esillapítani igyekezett. A mérénylet napján a folyosón találkozott vele, de Kovács olyan izgatott volt, hogy még őt sem ismerte meg.

A tárgyalás folyik.

Gróf Csáky Albin meghalt.

BUDAPEST dec. 16. Gróf Csáky Albin, a főrendiház volt elnöke vasárnap reggel 4 órakor 72 éves korában meghalt. Temetése ma délután lesz. A király meleg részvétlét küldte az özvegynek és elrendelte, hogy képviselői József főherceg jelenjen meg a temetésen.

Csáky Albin a liberális egyházpolitikai törvények létrehozatala körül szerzett különösen elévülhetetlen érdemeket.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST dec. 16. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott. Tisza István meleg szavakban emlékezett meg az elhunyt Csáky Albin grófról, akinek emléket jegyzőkönyvbe iktatják. Azután mentel mi ügyeket intéztek el.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST dec. 16. A főrendiház ma délelőtt rövid ülést tartott. Az elnök elparlamentálta Csáky Albin grófot és indítványára kimondották, hogy a főrendiház volt elnökének emlékét jegyzőkönyvileg örökítik meg.

Az adótörvény módosítása.

BUDAPEST dec. 16. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt ülést tartott, melyen jelen voltak Lukács, Beöthy és Teleszky miniszterek is. Teleszky indítványára egyhangulag hozzájárultak az új adótörvények módosításához.

Öngyilkos ezredes.

EPERJES dec. 16. Valenda Antal ny. tüzérezredes tegnap délben a lakásán agyonlőtte magát.

A bolgár trónbeszéd.

SZOFIA dec. 16. A szobranje új ülésszakát Ferdinánd király tegnap trónbeszéddel nyitotta meg. A trónbeszéd legfontosabb része az, melyben megemlékszik a bolgár seregek nagy sikereiről. Reméli, hogy a londoni béketárgyalások megfelelő jutalmat hoznak a szövetségeseknek.

Szerbia hátrál.

BELGRÁD dec. 16. A kormány a monarchiával szemben fennálló konfliktus kész magát a hatalmak akaratának alávetni. A szerb kormány vasárnap este fontos tanácskozást tartott, de erről az ideig részletek nem kerültek nyilvánosságra.

BELGRÁD dec. 16. A monarchia rendkívüli követe tegnap adta át Pasicsnak Ausztriának Magyarország jegyzékét. Pasics kijelentette, hogy **Szerbia a sérelmekért minden elégtételt hajlandó megadni.**

A prizrendi eset.

BELGRÁD, dec. 16. A szerb kormány elhatározta, hogy abban az esetben, ha a külügyi kormány közlése Edl konzul jelentését, akkor ő is publikálni fogja az egész esetet és Prohászka konzul magatartását Prizrendben. Azzal fenyegetőzik a szerb kormány, hogy nyilvánosságra hozza azokat a kompromittáló leveleket és jelentéseket is, melyeket a prizrendi konzulátuson lefoglaltak.

A balkán háboru.

A szerbek tovább gyilkolnak.

BERLIN, dec. 16. A Lokalanzeiger jelenté Szalonikiból: Petrisből érkezett utasok elbeszélése szerint a szerb bandák garázdálkodása, a rablások és gyilkosságok egyre tartanak. Az áldozatok száma már igen je-

lentékeny. Tromnica kerületben ötszázkilencven mohamedánt, három zsidót és három görögöt megöltek.

Görög-bolgár torzsalkodás.

SZALONIKI, dec. 16. A görög hatóságok ma elrendelték a „Bulgária” nevű újság felfüggesztését tendenciózus görögellenes cikkek miatt. Egy bolgár őrsapat elment állott e rendelkezés végrehajtásának, mire a görögök erős katonacsapatot és csendőrséget rendeltek oda. Erre azután egy bolgár csapatostály is megjelent a kritikus helyen a görögök megszállottak a lap nyomdájától a Banque Ottomane sarokpalo tájáig terjedő utcarészt. Az utca mindkét oldalán görögök és bolgárok szuronytszeggve állottak egymással szemben. Az ügyet azután hatósági tényező közbelépésével elintézték és a csapatok visszavonultak. A lakosság az eseményeket aggódo szorongással nézte.

Török győzelem.

KONSTANTINAPOLY dec. 16. A janinai vilajetből távirat érkezett, hogy három napig tartó esata után a görögök nagy veszteségekkel visszavonultak. Egy ellenséges hegyi üteg teljesen elpusztult.

KONSTANTINAPOLY dec. 16. A janinai győzelem híre nagy lelkesedést keltett. Híre jár, hogy a görögök veresége folytán a minisztertanács meg fogja változtatni a béketárgyalásokra Görögországra vonatkozóan adott instrukciókat.

TŐZSDE.

	Dec. 14. zárlat	Mai ár. 1/2 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	763.50	769.50
Oszták hitelrészvény	394.75	598.—
4%-os koronajáradék	82.35	82.50
Oszt.-magy. államvasut	656.50	661.—
Jelzálogbank	402.—	406.—
Leszámitolóbank	484.50	489.—
Hazai Bank	275.—	277.—
Magyar Bank és Keresk. R-T	512.50	518.—
Rimamurányi	668.—	672.—
Salgótarjáni	695.—	691.—
Közuti Vasut	645.50	644.—
Városi Villamos	353.50	360.—
Adria	483.—	—
Déli Vasut	93.—	—
Magyar Cukoripar	2630.—	—
Rizsgyár	3600.—	—
Budapesti Gabonatózsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.82	11.77
Rozs 1913 áprilisra	10.30	10.20
Tengeri májusra	7.58	7.33
Zab áprilisra	11.01	11.96
Bécsi Értéktőzsde.		
Oszták hitelrészvény	595.—	597.50
Magyar hitelrészvény	765.—	770.—
Oszták magyar államvasut	657.50	658.50
Déli Vasut	94.60	95.50
Alpesi	947.25	953.—
Skoda	687.—	689.—
Oszt. koronajár.	82.50	—
Fiumei és trieszti értékek:		
Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—	—
Banca Fiumana	600.—	—
Fiumei Kereskedelmi Bank	290.—	—
Fiumei Népbank	106.—	—
Litorale Bank és Takaréksz.	210.—	—
I. Horvát Takarékpénztár	5900.—	—
„Indeficienter” tengerhajóz.	495.—	—
Magyar-Horvát Gözhajótárs.	1400.—	—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1090.—	—
Orient tengerhajózási társ.	1400.—	—
Alt. Forgalmi r. t.	2100.—	—
Magyar Olajgyár	202.—	—
Austro-Americana	260.—	—
Navigazione Libera Triest	546.—	—
Oszták Lloyd	488.50	—
Stabilimento Tecnico	9625.—	—
Ampelea Szeszparoló Rt. ex	385.—	—
I. Trieszti Rizsgyár	862.—	—
„Kerka” dalmát vízművek r. t.	362.—	—
Spalato Portland Cement	365.—	—
Assicurazioni Generali Nap.	866.—	—
Riunione Adriatica	3530.—	—

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

Nagy vasuti szerencsétlenség.
CATANIA dec. 16. A tegnap délután innen elindult 161 számú gyorsvonat Mangano állomáson nekiment egy tehervonatnak. Tizenkét ember életét veszítette, sokan megsebesültek.

A kolera Konstantinápolyban.
KONSTANTINÁPOLY dec. 16. A szombati nap folyamán, 110 újabb kolera megbetegedést konstataáltak. Ezek közül 82 halállal végződött.

Ügyes házivarrónő

finom munkához ajánlkozik.
Közelebbit Deák Corso 28 Kol-ler cipész.

Hivatalnoknő

ki a magyar, német és olasz nyelvet bírja 80.— kor. havi fizetéssel felvétetik. Cim: Via Alessandro Manzoni 3. szám, II. em. Obernyik. Jelentkezés délelőtt.

Apollo Színház

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperiál szálló közötti utcában).

A kolosszális karácsonyi műsor

megnyitó előadása.

Minden egyes szám attrakció.

Kezdeté fél 9 órakor.

Helyárak: Paboly 5 személyre K. 15.-, Pabolyülés K. 3.-, Fentartott hely K. 2.- II. hely K. 1.-

Előadás után **kabaré** szabad bemenettel. Meleg konyha egész éjjelen át!

Nattich Henrik

Fiume, Corso 35.

Nagy raktár mindennemű **órákban**, ébresztő, ingaórák, precíziós kronométer-órák és **láncokban** jutányos árákon, jótállás mellett. — Saját javítóműhely.

LEDERER PENZIO ABBAZIA

Habsburg villa és Park szálló.

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Amerikai rendszerű, szájpaddás nélküli műfogakat

és fogsorokat kautschukból, aranyból és platinából, aranyhidakat és fogkoronákat készít, valamint 2—3 óra alatt mindennemű javítást eszközöl. Gyors és szolid kivitel.

TOPICS MILÁN,

fogtechnikus.

Fiume, Via del Porto 8., II.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, töalettcikkek és szépitőszerek stb. sfb.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-rangu családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ősforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

A BALKÁN HABORU

miatt a

Törökországba, Szerbiába, Bulgáriába, Görögországba és

MONTENEGRO-

ba irányított export teljesen megszűnt. Ezért kénytelen vagyok mindennemű játék- és disz-mű árúimon

karácsonyi

ajándékul neveltségesen olcsó árákon túladni! Fiume városa és az egész környék— Abbazia, Lovrana, Buccari, Portorè, Cirque-nizze és

NOVI BAZAR

ROSENTHAL-nál vegyen tehát

(FIUME, Piazza Dante 1 sz.)

KARACSONYRA

ajándékot, mert akkor biztos, hogy otthon

BÉKE LESZ!

LOVRANA

Pensió Lukács

Elsőrendű családi otthon.

Karácsonyi cipővásár Kobraknál

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy folyó hó 14-ikétől ez év végéig az összes mult idényről visszamaradt cipőket a **bevésett árákból le-számítandó 10—20% árengedmény mellett** árusítom, ezáltal alkalmat óhaj-tok nagyrabecsült vevőimnek adni, hogy ünnepi cipőszükségletüket a szokottnál olcsóbban szerezhessék be. — Mély tisztelettel

VÉRTES S., Kobrak cipőraktár

CORSO 46.

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerésztárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

LUSSINGRANDE egyetlen magyar háza

Café - Restaurant Szalay
Igen olcsó árak. Billiárd. Különböző hírlapok. Különlegesség: Münchener Hofbräu.

ABBAZIA
: Hotel, Penzió és Caffé-Restaurant :

„TRAUBE“

Árnyas kert. Kényelmes fedett helyiségek. A fürdőhely legolcsóbb étterme. Magyarok találkozó helye

ETTEREM LUSSINGRANDE.
NARODNI DOM

Villásreggeli, ebéd vacsora. Nagyon olcsó árak, frissen csapolt sör.

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és tehergyorsáru forgalom, Görögország, Spanyolország. Észak és Dél-Amerika felé.

Közeli indulások Triesztből:

New-Yorkba az „Oceania“ szem. száll. gőzessel dec. 21-én.

Philadelphíába a „Giulia“ teherszáll. „ dec. 28-án.

New-Orleans és Galvenstonba a „Lucia“ „ dec. 31-én.

Tudakozódni lehet az igazgatóságnál, Trieszt, Via Molin Piccolo

2, (Távirateim: Cosulich. Trieste) Schenker és Tsa főügynökségénél Bécs I., Neuthorgasse 17., az utas-irodánál Bécs, II., Kaiser Josef-strasse 36 és a társaság más ügynökségeinél.

HOTEL LIBURNIA

közvetlen a kikötőnél. - Elegánsan berendezett, tengerre nyíló szobák. Olcsó penzió. Egész éven át nyitva. Caffé-restaurant a házban saját kezelésben.

GYAKOROLT FODRÁSNŐ,

ki ondulál, s alkalmi fésülést vállal, uriházakhoz ajánlkozik. Cim Via Municipio 7, II. em.

Ha egészségét félti „ADRIK“ savanyú vizet igyék, mely igen olcsó és kristálytisza. Bakteriamentes magas hegyi forrásvíz. Természetes szénssavval telítve fertőző betegségeknek, étvágyzavaroknak és emésztési nehézségeknek igen hasznos ital. Borral keverve kellemes üdítő hatású. **Mindenhol kapható!** Töltőtelep ABBAZIA Friedrichshof.

Imperial szálló
Viale Deák, a pályaudvartól egy percnire. — 50 modernül berendezett szobával. — Szobák 2.40 K-tól feljebb. Villany. — Lift. — Fürdők. A kávéházban estként Barcza Jenő cigányzenekara hangverseny.

Fiume legujabb szállodája.

Klemencsics Károly

Telefon 951. FIUME Corso 12. sz. Vasutdijszabási és szállítási iroda (Alapított 1892). Elvállal mindennemű helyi és tengeri szállításokat előnyös feltételek mellett. Fuvarlevélfelülvizsgálat és díjkülömbözetek visszeresete.

LEGUJABB.

Ha Hegedülni óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozott, remek hangú, domboru hegedűt, tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt

csak 12 koronáért **Wagner a „Hangszer-Király“**

országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, Józsefkorut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. **Óvás:** Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

MOSÓDA A CSILLAGHOZ
Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via Remai 2 sz. alatt **mosódát nyitottam.** Gyors és kifogástalan kiszolgálás. Magyar tulajdonos. Via Remai 2. — Telef. 15-87.

Magyar vendéglő

FIUME
Riva Szápáry 6. Telefon 11-49 szám. Elismert kitünő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Állandóan frissen csapolt köbányai sör. Minden magyar itt találkozik! Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

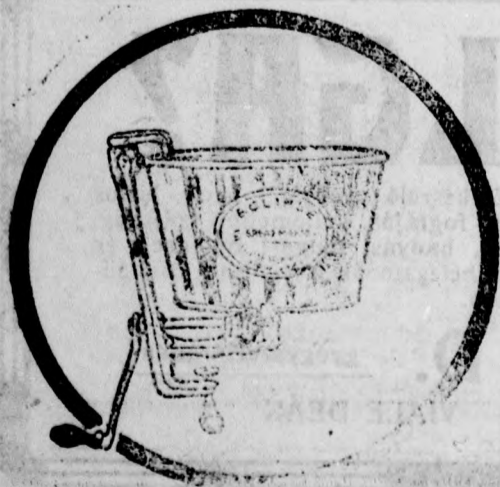
Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nagy étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

! 3 Kg. legfinomabb fehér lisztet és 1 Kg. kockacukrot kap mindenki ingyen és bérmentve, a ki december 25.-éig egy

„ECLIPSE“ Tésztadagasztót

vesz vagy levelezőlap útján utánvétellel megrendel!

A közeledő **KARÁCSONYI ÜNNEPEK** alkalmából az „Eclipse“ tésztadagasztó

ujabb intézkedésig csak **18.** koronába kerül.

Vidéki rendelések gyorsan hajtatnak végre. Minden egyes „Eclipse“-tésztadagasztó pontos használati utasítással kerül postára. Megrendelések címzendők:

ECKEL EGON - FIUME

VIA CARDUCCI 14 (Telefon 10-45).

Eclipse-tésztadagasztó minden konyhának legfontosabb háztartási tárgya.

3 percen belül

lehet vele 1-6 kiló kenyeret, süteményt és mindennemű tésztát tökéletesen dagasztani.